

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Evropa v prazgodovini - od ledenodobnih lovcev in nabiralcev do keltskih bojevnikov
Course title:	Europe in the Prehistory – from Ice Age hunter-gatherers to Celtic warriors

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Humanistične znanosti, 3. stopnja	/	1	2
Humanities (PhD)			

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni/Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
20	20			20	90	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc. dr. Anja Hellmuth Kramberger

Jeziki /**Languages:****Predavanja /****Lectures:**

Slovensko in/ali Angleško / Slovenian and/or English

Vaje / Tutorial:

Slovensko in/ali Angleško / Slovenian and/or English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:**Prerequisites:**//**Vsebina:****Content (Syllabus outline):**

- Uvod v predmet Prazgodovinska arheologija kot kulturna-historična znanost z interdisciplinarnimi pristopi
- Zgodovina raziskav v Evropi in pomembnejši prazgodovinski arheologi
- Pregled kronologije od paleolitika do pred-rimske železne dobe
- Pregled razvoja od ledenodobnih lovsko-nabiralniških družb do kmečkih skupnosti in prvih proto-urbanih središč
- Izkoriščanje virov in strategije preživetja
- Zdravje in smrt v prazgodovinski Evropi
- Ravnanje z umrlimi
- Simbolne, duhovne in religiozne manifestacije
- O vprašanju "Velike matere" v evropski Prazgodovini
- Kontakti na dolge razdalje, izmenjava blaga in prenos idej
- Prestiž v prazgodovinski Evropi
- Uporaba kovin in njihove posledice na prazgodovinske družbe
- Depoji - posebna oblika daritev ali znak krize?
- Nasilje in konflikti v prazgodovinski Evropi
- Pregled pomembnejših arheoloških najdišč in izbranih artefaktov
- Aktualne raziskave v Evropi

- Introduction to the subject Prehistoric Archaeology as historical cultural science with interdisciplinary approaches
- History of research in Europe and important Prehistorians
- Overview of the chronology from the Palaeolithic to the pre-Roman Iron Age
- Overview of the development from Ice Age hunter-gatherer-societies to farming communities and first proto-urban centers
- Exploitation of resources and strategies of subsistence
- Health and death in prehistoric Europe
- Dealing with the dead
- Symbolic, spiritual and religious manifestations
- The issue of the "Great Mother" in European Prehistory
- Long distance contacts, exchange of goods and the transfer of ideas
- Prestige in prehistoric Europe
- The use of metals and its consequences on the prehistoric society
- Hoard finds - a special form of sacrifice or sign of crisis?
- Violence and conflicts in prehistoric Europe
- Overview of important archaeological sites and selected artifacts
- Current research in Europe

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Fokkens, Harry, Harding, Anthony (ur.) (2013): The Oxford Handbook of the European Bronze Age. Oxford: Oxford University Press.
- Tecco Hvala, Sneža (2012): Magdalenska gora: družbena struktura in grobni rituali železnodobne skupnosti/ Magdalenska gora: social structure and burial rites of the Iron Age community, Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 26. Ljubljana: Inštitut za arheologijo ZRC SAZU/ Založba ZRC.
- Pettitt, Paul, Bahn, Paul G. in Ripoll, Sergio (ur.) (2007): Palaeolithic cave art at Creswell Crags in European context. Oxford/New York: Oxford University Press.
- Cline, Eric H. (ur.) (2010): The Oxford Handbook of the Bronze Age Aegean (ca. 3000-1000

BC). Oxford/New York: Oxford University Press.

- Hansen, Svend (2007): Bilder vom Menschen der Steinzeit: Untersuchungen zur anthropomorphen Plastik der Jungsteinzeit und Kupferzeit in Südosteuropa, Archäologie in Eurasien 20. Mainz: Philipp von Zabern.
- Dular, Janez (2003): Halštatske nekropole Dolenjske/ Die hallstattzeitlichen Nekropolen in Dolenjsko, Opera Instituti archaeologici Sloveniae 6. Ljubljana: Založba ZRC.
- Parzinger, Hermann (1993): Studien zur Chronologie und Kulturgeschichte der Jungstein-, Kupfer- und Frühbronzezeit zwischen Karpaten und Mittlerem Taurus, Römisch-Germanische Forschungen 52. Mainz am Rhein: von Zabern.
- Demakopoulou, Katie (ur.) (1999): Gods and Heroes of the European Bronze Age. London/ New York: Thames and Hudson.
- Probst, Ernst (1991): Deutschland in der Steinzeit: Jäger, Fischer und Bauern zwischen Nordseeküste und Alpenraum. München: C. Bertelsmann.
- Metzner-Nebelsick, Carola (2002): Der "Thrako-Kimmerische" Formenkreis aus der Sicht der Urnenfelder- und Hallstattzeit im südöstlichen Pannonien. Vorgeschichtliche Forschungen 23. Rahden/Westf.: M. Leidorf.
- Harding, Anthony F. (2000): European societies in the Bronze Age, Cambridge World Archaeology. Cambridge: Cambridge University Press.
- Biehl, Peter F., Bertemes, François in Meller, Harald (ur.) (2001): The Archaeology of Cult and Religion, Archaeolingua 13. Budapest: Archaeolingua.
- Teržan, Biba, Črešnar, Matija (2014): Absolutno datiranje bronaste in železne dobe na Slovenskem/Absolute dating of Bronze and Iron Ages in Slovenia, Katalogi in monografije/ Catalogi et monographiae 40. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete/ Narodni muzej Slovenije.
- Dannheimer, Hermann, Gebhard, Rupert (ur.) (1993): Das keltische Jahrtausend. Ausstellungskataloge der Prähistorischen Staatssammlung 23. Mainz am Rhein: von Zabern.

Cilji in kompetence:

- Poznavanje kulturnega razvoja človeka v Evropi od paleolitika do pred-rimske železne dobe
- Poznavanje in razumevanje premika od mobilnega načina življenja lovcev in nabiralcev na ustaljeni način življenja kmetov in pastirjev v prazgodovinski Evropi
- Poznavanje človekovih posegov v naravo (transformacija prostora, izkoriščanje virov)
- Poznavanje različnih zgodnjih oblik človeškega družbenega življenja v prazgodovinski Evropi
- Znanje o človeškem obravnavanju in

Objectives and competences:

- Knowledge of the cultural development of man in Europe from the Paleolithic to the pre-Roman Iron Age
- Knowledge and understanding of the shift from a mobile way of life as hunters and gatherers to a settled way of life as farmers and herders in prehistoric Europe
- Knowledge of human interventions in nature (transformation of space, exploitation of resources)
- Knowledge of the various early forms of human social life in prehistoric Europe
- Knowledge about dealing and understanding of naturally given

razumevanju naravnih procesov v prazgodovinski Evropi

- Poznavanje različnih oblik zgodnje človeške umetniške ustvarjalnosti, simbolnega in verskega izražanja
- Poznavanje razvoja osnovnih tehnoloških dosežkov in vpliv inovacij na skupnosti v prazgodovinski Evropi
- Osnovno poznavanje klasičnih in interdisciplinarnih metod, ki se uporabljajo v Prazgodovinski arheologiji

processes by man in prehistoric Europe

- Knowledge of the various forms of early human artistic creativity, symbolic and religious expressions
- Knowledge of the development of basic technological achievements and the impact of innovations on the communities in prehistoric Europe
- Basic knowledge of the classical and interdisciplinary methods used in Prehistoric Archeology

Predvideni študijski rezultati:

- Temeljna znanja iz področja Prazgodovinske arheologije
- Sposobnost opisovanja arheoloških dokazov in njihovega ovrednotenja
- Sposobnost opisovanja arheoloških artefaktov in njihovega razvrščanja v kulturne in zgodovinske okvirje
- Zmožnost dojemanja kompleksnih interdisciplinarnih vprašanj v arheologiji ter znanstveno in neodvisno delo z njimi v okviru določene teme
- Sposobnost samostojnega raziskovanja določene teme v Prazgodovinski arheologiji
- Sposobnost predstavljanja kompleksnih dejstev na jasen in razumljiv način
- Razvoj razumevanja materialne zapuščine človeka kot kulturne dediščine in osnove tistih humanističnih ved, ki so povezane s človekom kot posameznikom ali kolektivom
- Razvoj razumevanja kulturne dediščine kot "common good", ki je na voljo za vse in jo je treba varovati

Intended learning outcomes:

- Fundamental knowledge in the field of Prehistoric Archaeology
- Ability to describe archaeological evidences and evaluate them
- Ability to describe archaeological artifacts and to classify them in their cultural and chronological context
- Ability to comprehend complex interdisciplinary issues in Archaeology and to work with them scientifically and independently within a given topic
- Skills for independent research on a particular topic in Prehistoric Archaeology
- Ability to present complex facts in a clear and comprehensible way
- Development of comprehension of material legacies of man as cultural heritage and basis for humanistic disciplines who attend to man as an individual or collective
- Development of comprehension of cultural heritage as a "common good" which must be protected and available for everyone

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja bodo zagotovila študentom osnovno znanje, specifična vprašanja in teme pa bodo diskutirane v skupini
- Študenti morajo pripraviti predstavitev na določeno arheološko temo, ki bo temeljila na literaturi, rezultati bodo diskutirani v skupini
- obravnavano temo morajo študenti napisati v znanstvenem eseju (seminarska naloga)
- Vsebinsko predavanj morajo študentje poglobiti v neodvisni študiji, pridobljeno znanje bo preverjeno pri pisnem izpitu

Learning and teaching methods:

- The lectures will provide the students with basic knowledge, specific issues and topics shall be discussed in the group
- The students shall prepare a literature-based presentation to a specific archaeological topic, the results shall be discussed in the group
- the studied topic shall be written down in a scientific essay (seminar work)
- The contents of the lectures are to be deepened in the independent study, the acquired knowledge is polled in a written exam

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:**Načini ocenjevanja:**

Način:	Delež (v %) / Weight (in %)	Type:
predstavitev, izpit, seminarska naloga.	30%, 30%, 40%	presentation, written exam, seminar work.

Reference nosilca / Lecturer's references:

HELLMUTH, Anja. Die Pfeilspitzen aus Tall Šeh Hamad/Dur-Katlimmu von der mittelassyrischen bis zur parthisch-römischen Zeit in ihrem westasiatischen und eurasischen Kontext, (Berichte der Ausgrabung Tall Seh Hamad / Dur-Katlimmu (BATSH)). Wiesbaden: Harrassowitz Verlag, 2016 . L, 115 str., ilustr. ISBN 978-3-447-10605-4. ISBN 3-447-10605-0. [COBISS.SI-ID 60862306]

HELLMUTH, Anja. Hronologija i rasprostranenie zolotyh našivnyh bljašek v ranneskifskoe vremja (VIII - VII vv. do n.e.). Stratum plus, ISSN 1608-9057. [Print ed.], 2015, no. 3, str. 143-166, ilustr. [COBISS.SI-ID 60870242]

HELLMUTH, Anja. Apotropaic elements on ceramics from the Early and Middle Bronze Age in the Northern Adriatic Region (Caput Adriae). Mediterranean review =, ISSN 2005-0836, 2015, vol. 8, no. 1, str. 1-38, ilustr. [COBISS.SI-ID 60869730]

HELLMUTH, Anja. Horse, bow and arrow - a comparison between the Scythian impact on the Mediterranean and on Eastern Middle Europe. Mediterranean review =, ISSN 2005-0836, 2012, vol. 7, no. 1, str. 1-38, ilustr. [COBISS.SI-ID 55971938]

HELLMUTH, Anja. Butter, Wein oder Honig? : Betrachtungen zu einer besonderen Gefäßbodenform aus der Gradina von Monkodonja bei Rovinj in Istrien = Maslo, vino ali med? : razmislek o posebni obliki dna posod z gradine Monkodonja pri Rovinju v Istri. V: TECCO HVALA, Sneža (ur.). Studia praehistorica in honorem Janez Dular, (Opera Instituti archaeologici Sloveniae, ISSN 1408-5208, 30). Ljubljana: Inštitut za arheologijo ZRC SAZU: Založba ZRC, 2014, str. 65-79, ilustr. [COBISS.SI-ID 37203501]

HELLMUTH, Anja. Čuvari hrane in pića : o antropomorfnim ukrasima na posudama iz ranog i srednjeg brončanog doba s gradine Monkodonja u Istri = Guardians of food and drink : about anthropomorphic vessel decorations of the early and Middle Bronze Age from the Monkodonja hillfort in Istria. *Histria archaeologica*, ISSN 0350-6320, 2012, 43, str. 19-46, ilustr. [COBISS.SI-ID 55959906]

HELLMUTH, Anja. Bogenschützen des Pontischen Raumes in der Älteren Eisenzeit : Typologische Gliederung, Verbreitung und Chronologie der skythischen Pfeilspitzen, (Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie, Bd. 177). Bonn: "Rudolf Habelt", 2010. 2 zv. (682 str.), ilustr. ISBN 978-3-7749-3665-2. [COBISS.SI-ID 41450850]

HELLMUTH, Anja. Untersuchungen zu den sogenannten skythischen Pfeilspitzen aus der befestigten Höhensiedlung von Smolenice-Molpír. V: HELLMUTH, Anja, YALÇIKLI, Derya. Pfeilspitzen, (Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie, Bd. 128). Bonn: R. Habelt, 2006. str. 15-204, [20] str. pril., ilustr. ISBN 3-7749-3419-3. [COBISS.SI-ID 31622242]